

RECOMANDĂRI PENTRU APLICAREA MODIFICĂRILOR LEGISLATIVE INTRODUSE PRIN ORDONANȚA DE URGENȚĂ NR. 74/2018

pentru modificarea și completarea Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, a Legii nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje și a ordonanței de urgență a guvernului nr. 196/2005 privind fondul pentru mediu, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 31/2019

Aprilie 2019

CUPRINS

1. PREAMBUL	4
2. Atingerea obiectivului de pregătire pentru reutilizare și reciclare.....	5
2.1 Modul de calcul al obiectivului.....	5
2.2 Măsuri care ar trebui implementate de către UAT/ADI	5
3. INDICATORI DE PERFORMANȚĂ. SANCTIUNI/PENALITĂȚI AFERENTE	6
3.1 Tipuri de indicatori de performanță	6
3.2 Sanctiuni pentru cetățeni.....	7
3.3 Penalități.....	7
3.4 Măsuri care trebuie implementate de către UAT/ADI	8
3.4.1 Servicii și instalații operate în baza unor contracte de delegare	8
3.4.2 Servicii și instalații aflate în gestiunea directă a UAT.....	9
4. INSTRUMENTUL ECONOMIC "PLĂTEȘTE PENTRU CÂT ARUNCI"	10
4.1 Modalități de implementare	10
4.1.1 Implementarea prin modificarea volumului	10
4.1.2 Implementarea cu saci personalizați	11
4.1.3 Implementarea prin modificarea frecvenței.....	11
4.1.4 Implementarea prin măsurarea greutateii	11
4.2 Acțiuni care ar trebui implementate de către UAT/ADI.....	12
Acțiunile pe care UAT ar trebui să le realizeze pentru implementarea instrumentului „plătește pentru cât arunci”:	12
4.3 SISTEME INTELIGENTE	13
5. CONTRIBUȚIA PENTRU ECONOMIA CIRCULARĂ.....	14
5.1 Estimarea cantităților pentru care contribuția este suportată de către beneficiarii serviciului.....	14
5.1.1 UAT/județe în care deșeurile reziduale nu se tratează în instalație TMB14	
5.1.2 UAT/județe în care deșeurile reziduale se tratează în instalație TMB	17
5.2 Reflectarea costurilor cu contribuția în tarifele activităților serviciului de salubritate	19
5.2.1 UAT/ADI care nu au lansat procedura de delegare a uneia sau mai multor activități	19
5.2.2 UAT/ADI în care activitățile serviciului de salubritate au fost delegate	20

5.3	Reflectarea costurilor cu contribuția în tarifele/taxele plătite de cetățeni.....	21
6.	<i>Tarife distincte</i>	22
6.1	Tarife distincte pentru activitățile desfășurate de operatorii de salubritate ..	22
6.2	Tarife distincte pentru beneficiarii serviciului de salubritate	23
6.3	Modul de aprobare al tarifelor distincte	24
7.	<i>COSTUL NET plătit de OIREP pentru deșeurile de ambalaje din deșeurile municipale</i>	25
7.1	Condiții de transparență pentru tariful distinct pentru gestionarea deșeurilor reciclabile și veniturile din vânzarea reciclabilelor	25
7.2	Plata de către OIREP a costurilor nete de gestionare a deșeurilor de ambalaje din deșeurile municipale	26
7.3	Actualizarea taxelor/tarifelor plătite de către beneficiarii serviciului de salubritate	29
8.	<i>Recomandări privind actualizarea contractelor de delegare în vederea aplicării prevederilor actului normativ</i>	32
8.1	Actualizarea contractelor de delegare conform prevederilor Legii nr. 100/2016.....	34
8.2	Actualizarea contractelor de delegare conform prevederilor OUG nr. 34/2006	36
8.3	Actualizarea contractelor de delegare care sunt contracte de achiziție publică de servicii	38
	<i>Anexa 1 - Încasarea contravalorii serviciului de salubritate prin tarif sau prin taxă și UAT/ADI plătește doar operatorul de colectare și transport, iar fundamentarea este comună pentru deșeurile menajere și similare</i>	39
	<i>Anexa 2 - Încasarea contravalorii serviciului de salubritate prin tarif sau prin taxă și UAT/ADI plătește doar operatorul de colectare și transport, iar fundamentarea este separată pentru deșeurile menajere și similare</i>	39
	<i>Anexa 3 - Încasarea contravalorii serviciului de salubritate prin taxă și UAT/ADI plătește toți operatorii de salubritate</i>	39

ANEXE

Anexa 1

Anexa 1_Tarife distincte_fundamentare comuna menajere si similare.xlsx

Încasarea contravalorii serviciului de salubritate prin tarif sau prin taxa și UAT/ADI plătește doar operatorul de colectare și transport, iar fundamentarea este comună pentru deșeurile menajere și similare

Anexa 2 Anexa 2_Tarife distincte_fundamentare separata menajere si similare.xlsx

Încasarea contravalorii serviciului de salubritate prin tarif sau prin taxa și UAT/ADI plătește doar operatorul de colectare și transport, iar fundamentarea este separată pentru deșeurile menajere și similare

Anexa 3 Anexa 3_Tarife distincte_taxa_operatorii platiti de UAT.xlsx

Încasarea contravalorii serviciului de salubritate prin taxa si UAT/ADI plătește toți operatorii de salubritate

1. PREAMBUL

Prezentul document reprezintă o sinteză a documentelor elaborate în cadrul proiectului TA2018039 RO RP1 „Consolidarea Capacității Instituționale și îmbunătățirea funcționalității proiectelor în sectorul deșeurilor” parte din acordul PASSA încheiat între Ministerul Fondurilor Europene și Banca Europeană de Investiții (2017-2020), cu suportul JASPERS și cuprinde recomandări privind modul de implementare a principalelor prevederi introduse prin OUG nr. 74/2018 aprobată prin Legea nr. 31/2019.

Recomandările se referă la:

- atingerea obiectivului de pregătire pentru reutilizare și reciclare a deșeurilor municipale până în anul 2020;
- introducerea indicatorilor de performanță și a penalităților aferente în contractele de delegare;
- implementarea instrumentului „plătește pentru cât arunci”;
- implementarea contribuției pentru economia circulară;
- acoperirea costurilor de gestionare a deșeurilor de ambalaje din deșeurile municipale de către organizațiile care implementează obligațiile privind răspunderea extinsă a producătorilor de ambalaje;
- implementarea tarifelor distincte astfel:
 - un tarif pentru deșeuri reciclabile
 - un tarif pentru alte tipuri de deșeuri.

2. ATINGEREA OBIECTIVULUI DE PREGĂTIRE PENTRU REUTILIZARE ȘI RECICLARE¹

2.1 Modul de calcul al obiectivului

Conform Planului Național de Gestionare a Deșeurilor (PNGD), la calcularea țintei aferente obiectivului se aplică metoda 2 din Anexa I din Decizia Comisiei 2011/753/UE de stabilire a normelor și a metodelor de calcul pentru verificarea respectării obiectivelor fixate la articolul 11 alineatul (2) din Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului.

Pentru calcularea procentului, cantitatea de deșeuri pregătită pentru reutilizare și reciclare se raportează la cantitatea de deșeuri din hârtie, metal, plastic și sticlă din deșeurile menajere și deșeurile similare.

Rata de reciclare a deșeurilor menajere și similare, exprimată în % =

Cantitatea reciclată de deșeuri din hârtie, metal, plastic și sticlă și de alte fluxuri specifice de deșeuri provenite de la gospodării sau de deșeuri similare

Cantitatea totală generată de deșeuri din hârtie, metal, plastic și sticlă și de alte fluxuri specifice de deșeuri provenite de la gospodării sau de deșeuri similare

2.2 Măsuri care ar trebui implementate de către UAT/ADI

Pentru crearea premiselor atingerii obiectivului de pregătire pentru reutilizare și reciclare a deșeurilor municipale ar trebui luate următoarele măsuri:

- **Includerea** în contractele de delegare a operării pentru activitățile serviciului de salubritate **de indicatori de performanță** și de penalități în cazul neîndeplinirii acestora;
- **Extinderea colectării separate a deșeurilor reciclabile în mediul rural la nivel național, începând cu anul 2019;**
- **Extinderea sistemului de colectare separată a deșeurilor reciclabile în mediul urban.**

Investițiile suplimentare privind îmbunătățirea sistemului de colectare separată pot fi realizate de către unitățile administrativ-teritoriale din surse proprii, fondul de întreținere, înlocuire și

¹Legea nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 211/2011) prevede la art. 17 alin. (1) lit. a) și b) că autoritățile administrației publice locale ale UAT sau, după caz, subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor, respectiv asociațiile de dezvoltare intercomunitară ale acestora, au obligația să asigure colectarea separată pentru cel puțin deșeurile de hârtie, metal, plastic și sticlă din deșeurile municipale, să stabilească dacă gestionarea acestor deșeuri se face în cadrul unui singur contract al serviciului de salubritate, să organizeze atribuirea conform deciziei luate și să atingă un nivel de pregătire pentru reutilizare și reciclare de minim 50% din cantitatea totală de deșeuri municipale generată până la 31 decembrie 2020

dezvoltare (FIID) sau alte surse. La schimbarea sistemului de colectare a deșeurilor trebuie să se aibă în vedere utilizarea în continuare în sistem a recipientelor de colectare achiziționate prin proiectele SMID.

În condițiile în care îmbunătățirea sistemului de colectare separată trebuie realizată pe perioada de derulare a contractului, tariful se va actualiza corespunzător, ținând seama de costurile suplimentare de operare și eventualele investiții.

3. INDICATORI DE PERFORMANȚĂ. SANCTIUNI/PENALITĂȚI AFERENTE

3.1 Tipuri de indicatori de performanță

Indicatorii de performanță (Anexa nr. 1 a OUG nr. 74/2018) au fost stabiliți pentru următoarele activități:

- colectarea separată a deșeurilor municipale – cantitatea de deșeuri de hârtie, metal, plastic și sticlă din deșeurile municipale colectate separat ca procentaj din cantitatea totală generată de deșeuri de hârtie, metal, plastic și sticlă din deșeurile municipale – creștere graduală de la 40% în 2019 până la 70% în 2022;
- operarea stațiilor de sortare – cantitatea totală de deșeuri trimise la reciclare ca procentaj din cantitatea totală de deșeuri acceptate la stațiile de sortare – 75%;
- operarea instalațiilor TMB – cantitatea totală de hârtie, metal, plastic și sticlă trimisă anual la reciclare ca procentaj din cantitatea totală de deșeuri acceptată la instalația TMB – maxim 3%.

EXEMPLU

Suplimentar față de Anexa nr. 1 a OUG nr. 74/2018, pentru a putea reduce cât mai mult din cantitățile care urmează să fie depozitate, este recomandat să fie introduși în contractele de delegare și următorii indicatori de performanță:

- pentru operarea stațiilor de compostare: cantitatea totală de deșeuri depozitată ca procentaj din cantitatea totală de biodeșeuri acceptate la stația de compostare – maxim 10%;
- pentru operarea instalațiilor TMB: cantitatea totală de deșeuri depozitată ca procentaj din cantitatea totală de deșeuri acceptate la instalația TMB – maxim 65%.

3.2 Sancțiuni pentru cetățeni

De asemenea, este necesară aplicarea de sancțiuni pentru cetățeni care nu colectează separat în mod corect deșeurile. Regulile de colectare separată a deșeurilor pe care cetățenii trebuie să le respecte sunt prezentate în Regulamentul de salubritate, acest document trebuind să prevadă și sancțiuni pentru nerespectarea acestora.

EXEMPLU

UAT-ul își poate propune ca cetățenii care nu colectează în mod corect deșeurile să plătească tarife/taxe de 1,5 sau de 2 - 3 ori mai mari față de cele stabilite pentru colectarea corectă. Nivelul tarifelor/taxelor penalizatoare, precum și procedura constatării de către operator a colectării separate neconforme se stabilesc și se aprobă, prin hotărâre, adoptată de către autoritatea deliberativă a administrației publice locale. Colectarea separată neconformă va fi constatată de operator în baza unei proceduri stabilite de UAT/ADI. Cazurile de colectare neconformă identificate vor fi raportate de către operator la UAT/ADI.

În cazul sistemelor în care contravaloarea serviciilor de salubritate se încasează prin tarif, operatorul va aplica tariful penalizator la cetățeni. În cazul aplicării taxei, sancțiunea (taxa penalizatoare) va fi aplicată de către UAT în baza raportărilor realizate de către operator.

Operatorul va avea dreptul reîncadrării deșeurilor reciclabile, respectiv a biodeșeurilor colectate separat în deșeuri reziduale cu aplicarea tarifului respectiv, deopotrivă cu sancțiunea mai sus amintită, în cazul în care se constată un grad de impurificare a acestora mai mare de 25%, respectiv 10%.

Această sancțiune se aplică numai beneficiarilor casnici (care plătesc un singur tarif/taxă pentru colectarea deșeurilor). Deoarece la beneficiarii non-casnici facturarea se va realiza în mod separat, pentru deșeurile reciclabile și celelalte categorii de deșeuri, nu este necesară aplicarea unei sancțiuni. În cazul în care operatorul economic colectează în amestec, va avea de plătit o factură mai mare decât în cazul în care colectează separat, tariful pentru colectarea deșeurilor reciclabile fiind mai redus decât cel pentru colectarea deșeurilor reziduale.

3.3 Penalități

UAT/ADI va stabili valoarea penalităților pentru nerealizarea indicatorilor de performanță care va fi suportată de către operatorii economici care prestează activități de colectare și transport, tratare mecano-biologică, compostare, sortare și depozitare în baza unor contracte de delegare.

ATENȚIE

Pentru serviciul de salubritate în gestiune directă UAT trebuie să suporte din bugetul propriu neîndeplinirea indicatorilor de performanță.

În cazul terților care gestionează deșeuri municipale, care nu sunt operate în baza unor contracte de delegare, ar trebui incluse în contractele dintre părți penalități pentru neîndeplinirea indicatorilor de performanță.

3.4 Măsurile care trebuie implementate de către UAT/ADI

Măsurile se referă la următoarele situații:

- servicii și instalații operate în baza unor contracte de delegare;
- servicii și instalații aflate în gestiune directă a UAT;
- instalații aparținând terților care tratează deșeurile municipale, care nu sunt operate în baza unor contracte de delegare.

3.4.1 Servicii și instalații operate în baza unor contracte de delegare

- *Modificarea Regulamentelor de salubritate*

Este necesară modificarea Regulamentelor de salubritate în sensul introducerii indicatorilor de performanță pentru toate activitățile serviciului de salubritate prestate în aria UAT/ADI. De asemenea, trebuie introduse sancțiuni pentru cetățenii care nu colectează separat în mod corect.

În legătură cu indicatorul de performanță asociat activității de **colectare și transport**, Regulamentul de salubritate trebuie să se completeze cu următoarele explicații privind modul de calcul al celor două cantități de deșeuri utilizate la calcularea indicatorului:

- Cantitatea de deșeuri reciclabile municipale colectate separat în aria de delegare reprezintă cantitatea totală colectată separat pe fracții, respectiv deșeuri din hârtie și carton, deșeuri de plastic și metal și deșeuri de sticlă, inclusiv impuritățile, acceptată anual de către stația/stațiile de sortare care deservește aria de delegare;
- Cantitatea totală generată de deșeuri reciclabile municipale în aria de delegare se consideră ca fiind cantitatea totală de deșeuri reciclabile menajere, similare (inclusiv coșurile stradale) și din piețe colectată de către operator (separat și în amestec).

În vederea îndeplinirii indicatorului de 3% prevăzut în OUG nr. 74/2018 aprobată și modificată prin Legea nr. 31/2019, la instalațiile de **tratare mecano-biologică** care nu sunt prevăzute cu linii de sortare a deșeurilor reciclabile trebuie să se asigure construirea acestora. Construirea unei linii de sortare poate să fie transferată în sarcina operatorului, dacă valoarea acestei investiții se încadrează în pragul de 10% din valoarea totală a contractului. În acest caz tariful va fi modificat corespunzător. Dacă valoarea depășește pragul de 10% din valoarea totală a contractului, investiția nu va mai putea fi realizată de operatorul instalației, urmând a fi realizată de către proprietarul acesteia, consiliul județean. În vederea recuperării acesteia, există varianta creșterii redevenței coroborată cu extinderea duratei contractului.

În plus față de indicatorul de 3% prevăzut de actul normativ, pentru operarea instalației de tratare mecano-biologică în se recomandă introducerea în documentația de atribuire a unui nou indicator de performanță, a cărui atingere asigură derularea procesului de tratare biologică în parametrii stabiliți în etapa de proiectare: cantitatea de deșeuri trimisă la depozitare ca procent din cantitatea totală de deșeuri acceptată la instalație - maxim 65%.

Pentru **stațiile de compostare**, se recomandă introducerea unui indicator de performanță pentru a se putea controla gradul de impurificare a deșeurilor acceptate la compostare: cantitatea de deșeuri trimisă la depozitare ca procent din cantitatea totală de biodeșeuri acceptată la stația de compostare – 10%.

În cazul necesității realizării unor investiții suplimentare de către operator în vederea îndeplinirii indicatorului de performanță, se vor lua măsurile necesare în vederea restabilirii echilibrului contractual (ex. creștere tarif, creștere durată contract etc.).

➤ *Măsuri care trebuie incluse în contractele de delegare*

Se recomandă introducerea în contractele de delegare a posibilității operatorilor stațiilor de sortare, respectiv a stațiilor de compostare de a refuza deșeurile reciclabile, respectiv biodeșeurile colectate separat cu un grad de impurificare mai mare de 25%, respectiv de 10%. Acceptarea deșeurilor la cele două instalații se va realiza în baza unei proceduri de acceptare elaborată de ADI.

3.4.2 Servicii și instalații aflate în gestiunea directă a UAT

În vederea introducerii indicatorilor de performanță este necesară modificarea Regulamentului de salubritate în mod similar ca în cazul instalațiilor operate în baza unor contracte de delegare. În acest caz, neexistând un contract de delegare. .

Modificarea Regulamentului serviciului de salubritate și a celorlalte acte administrative care reglementează serviciul se realizează de către UAT, prin efectul legii. **3.4.3 Instalații aparținând terților care gestionează deșeuri municipale, care nu sunt operate în baza unor contracte de delegare**

În vederea respectării prevederilor legale în cazul terților care gestionează deșeuri municipale, care nu sunt operate în baza unor contracte de delegare, indicatorii de performanță trebuie incluși în contractele dintre părți cu penalitățile aferente.

4. INSTRUMENTUL ECONOMIC “PLĂTEȘTE PENTRU CÂT ARUNCI”²

Principalul obiectiv al implementării acestui instrument este creșterea gradului de colectare separată a deșeurilor, respectiv creșterea ratei de capturare a deșeurilor reciclabile (hârtie/carton, plastic/metal și sticlă).

Sistemul de colectare a deșeurilor cu eficiența cea mai ridicată la implementarea instrumentului “plătește pentru cât arunci” este sistemul “din poartă în poartă”, deoarece accesul la recipientele de colectare a deșeurilor este controlat.

4.1 Modalități de implementare

La începutul fiecărui an UAT/ADI cu conslătarea operatorului de salubritate stabilește cel puțin una dintre metodele de implementare pentru instrumentului economic “plătește pentru cât arunci”, metode care sunt prevăzute în OUG nr. 74/2018.

4.1.1 Implementarea prin modificarea volumului

Constă în oferirea posibilității pentru beneficiarul serviciului de salubritate de a opta pentru recipiente de colectare cu volum diferit.

Astfel, beneficiarul serviciului de salubritate va plăti un preț mai mic pentru un recipient cu un volum mai mic de colectare a deșeurilor reziduale, putând opta anual pentru una dintre variantele de volum a recipientelor care îi sunt puse la dispoziție.

În cazul contractelor în derulare (când recipientele sunt deja achiziționate) este recomandat să se acorde beneficiarului serviciului dreptul de a solicita un recipient cu un volum mai mic la momentul în care este necesară înlocuirea recipientelor de colectare. .

² Legea nr. 211/2011 prevede la art. 17 alin. (1) lit. e) că autoritățile administrației publice locale ale UAT sau, după caz, subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor, respectiv asociațiile de dezvoltare intercomunitară ale acestora, au obligația să implementeze începând cu data de 1 ianuarie 2019, dar nu mai târziu de data de 30 iunie 2019, instrumentul economic “plătește pentru cât arunci”. Implementarea instrumentului se va realiza în baza a cel puțin unuia dintre următoarele elemente: volum, frecvență de colectare, greutate sau saci de colectare personalizați.

Decizia de reducere a volumului recipientului va fi aplicată cu luarea în considerare a volumului de deșeuri care se estimează a fi generat de către o gospodărie medie (prin utilizarea indicelui de generare a deșeurilor prevăzut în Regulamentul serviciului de salubritate, contractul de delegare sau alte documente publice, după caz, a compoziției deșeurilor și a densităților acestora).

În cazul în care se constată colectarea (în mod conform) de cantități de deșeuri excedentare, acestea sunt facturate beneficiarilor (în sistem tarif) sau UAT/ADI (în sistem taxă). În cazul serviciilor derulate pe bază de contract costurile de gestionare a deșeurilor provenite de la beneficiari, care refuză încheierea de contracte, operatorul facturează costul colectării către UAT/ADI, urmând ca UAT/ADI să acopere costurile în baza Legii nr. 101/2006. generate.

4.1.2 Implementarea cu saci personalizați

Acesta soluție se bazează pe saci personalizați cu coduri de bare și culoare diferită funcție de tipul de deșeu colectat. Operatorul de salubritate predă beneficiarului serviciului (asociațiile de proprietari, gospodării individuale), saci de plastic personalizați cu coduri de bare (în funcție de volum și tip deșeu colectat) în vederea colectării separate.

Colectarea în saci se pretează foarte bine în zona de case. Pentru utilizarea sacilor în zona de blocuri este necesară implicarea personalului de curățenie care deservește respectivele blocuri.

4.1.3 Implementarea prin modificarea frecvenței

Constă în oferirea posibilității pentru beneficiarul serviciului de salubritate de a opta pentru ridicarea deșeurilor colectate la intervale mai ridicate de timp (de exemplu săptămânal sau la două săptămâni) cu respectarea prevederilor legale referitoare la sănătatea publică.

Colectarea bazată pe frecvență este mai potrivită în cazurile în care infrastructura de colectare a sistemului de salubritate există deja, iar modificarea intervalului de colectare în funcție de cantitățile generate conduce la eficientizarea costurilor.

4.1.4 Implementarea prin măsurarea greutateii

Cântărirea deșeurilor la colectare reprezintă un sistem cu o acuratețe ridicată, prin care fiecare beneficiar plătește doar pentru cantitatea de deșeuri generată.

Trebuie avute în vedere costurile de investiții necesare atât pentru dotarea recipientelor de colectare cu elemente de identificare, cât și a autogunoierelor cu echipamente de cântărire. De asemenea, trebuie luată în calcul și creșterea costurilor de exploatare generate, de exemplu, de necesitatea colectării și prelucrării datelor, verificarea metrologică a instrumentelor de cântărire etc.

Cântărirea deșeurilor la colectare ca instrument de responsabilizare a populației pentru creșterea colectării separate și reducerea cantității de deșeuri reziduale, este eficientă numai în zonele în

care colectarea deșeurilor (reciclabile și reziduale) se realizează în sistem „din poartă în poartă”. În cazul punctelor fixe de colectare care deserveșc mai multe condominii, acest instrument are eficiență mai redusă fiind cauzată de „diluarea responsabilității” în cadrul unei colectivități mai mari.

Pentru implementarea acestui instrument se montează pe recipiente cipuri RFID și etichetă cu coduri de bare pentru identificarea recipientului. Pe autospecialele de colectare a deșeurilor se montează un cântar.

Deșeurile se cântăresc la fiecare ridicare, beneficiarul plătiind numai cantitatea cântărită. În situațiile în care contravaloarea serviciilor de salubritare se achită de către beneficiari prin tarif (direct operatorului de salubritare), plata se realizează lunar, corelat cu cantitatea ridicată (în baza bonurilor de cântar).

Atunci când contravaloarea serviciilor de salubritare se achită de către beneficiari prin taxă (plătită la UAT) se impune o regularizare (cu o frecvență stabilită) a sumelor plătite, astfel încât cetățeanul să plătească pentru cantitățile de deșeuri efectiv generate și încredințate operatorului.

Regulile privind implementarea instrumentului economic „plătește pentru cât arunci” vor fi stabilite de UAT/ADI și prezentate în Regulamentul de salubritare și acolo unde este cazul, în Regulamentul de implementare a taxei.

4.2 Acțiuni care ar trebui implementate de către UAT/ADI

Acțiunile pe care UAT ar trebui să le realizeze pentru implementarea instrumentului „plătește pentru cât arunci”:

- revizuirea și aprobarea Regulamentului de salubritare și a Caietului de sarcini, în sensul schimbării modului de colectare a deșeurilor reziduale în zona de case (din puncte de colectare în sistem „din poartă în poartă”);
- asigurarea investițiilor suplimentare necesare pentru colectarea deșeurilor reziduale din zonele de case în sistem „din poartă în poartă” (pubele), precum și a investițiilor necesare pentru achiziționarea recipientelor de colectare (pubele) pentru deșeurile reziduale cu volum mai redus; achiziția recipientelor necesare se va realiza de către UAT (din surse proprii, fondul de întreținere și investiții sau alte surse) sau va rămâne în sarcina operatorilor;
- identificarea modalităților de utilizare în continuare a recipientelor de colectare achiziționate;
- actualizarea corespunzătoare a tarifelor în vederea integrării eventualelor costurilor suplimentare apărute în urma modificărilor sistemului de colectare: costuri de investiții (echipamente suplimentare necesare) și costuri de operare (modificarea sistemului de

colectare – ex. colectarea în sistem „din poartă în poartă” are costuri mai mari comparativ cu colectarea în puncte);

- aprobarea actelor adiționale la contractele de delegare de către autoritățile deliberative ale UAT și semnarea acestora.

În cazul UAT/ADI în care activitatea de colectare și transport a deșeurilor a fost delegată și există deja un operator, este necesară implementarea următoarelor acțiuni:

- actualizarea contractului, în sensul introducerii prevederilor necesare implementării instrumentului economic: prevederi referitoare la posibilitatea beneficiarilor serviciului de a solicita, după caz, un număr mai redus de recipiente pentru colectarea deșeurilor reziduale, recipiente cu volum mai mic sau reducerea frecvenței de colectare a deșeurilor reziduale;
- actualizarea corespunzătoare a tarifelor în vederea integrării costurilor apărute în urma eventualelor investiții suplimentare realizate de operator cu achiziția de noi recipiente și/sau datorită creșterii costurilor de operare în urma implementării modificărilor din sistem solicitate de către UAT/ADI;
- aprobarea actelor adiționale la contractele de delegare de către autoritățile deliberative ale UAT și semnarea acestora.

4.3 SISTEME INTELIGENTE

Pachetul economiei circulare, adoptat în anul 2018, impune statelor membre obiective tot mai ridicate în ceea ce privește pregătirea pentru reutilizare și reciclarea deșeurilor municipale.

Aceste obiective vor crea în viitor o presiune tot mai ridicată asupra autorităților publice locale atât din perspectiva obligației de conformare, dar și a impactului bugetar pe care realizarea obiectivelor o presupune.

Având în vedere ca, pe lângă posibilitățile de aplicare a instrumentului economic ”plătește pentru cât arunci” prevăzut în Legea nr. 211/2011, există o diversitate de alte posibilități de aplicare a instrumentului economic care funcționează cu succes în multe state membre, este recomandabil ca UAT-urile să aibă o abordare pro activă în privința reducerii cantităților de deșeuri municipale generate și a creșterii gradului de reciclare a celor colectate.

În acest sens, UAT/ADI ar putea decide și/sau să permită și alte variante de aplicare a sistemului ”plătește pentru cât arunci” care să respecte legislația și care să stimuleze crearea de servicii publice/sisteme digitalizate, optimizate și dezvoltate pe conceptele orașelor inteligente (Smart City).

5. CONTRIBUȚIA PENTRU ECONOMIA CIRCULARĂ³

Deșeurile pentru care se plătește contribuția, conform prevederilor OUG nr. 74/2018 aprobată cu modificări prin Legea nr. 31/2019, sunt deșeurile municipale și deșeurile din construcții și desființări.

Plata contribuției pentru aceste categorii de deșeuri se realizează pentru întreaga cantitate depozitată. Costurile cu contribuția care sunt suportate de către beneficiarii serviciului de salubritate (pot fi incluse în tarifele aplicate pentru prestarea activității respective) sunt cele aferente cantităților de deșeuri destinate a fi eliminate prin depozitare, rezultate din aplicarea indicatorilor de performanță prevăzuți în contracte.

Suportarea contribuției pentru cantitățile de deșeuri destinate a fi depozitate care depășesc cantitățile corespunzătoare indicatorilor de performanță prevăzuți în contracte este în sarcina operatorilor.

5.1 Estimarea cantităților pentru care contribuția este suportată de către beneficiarii serviciului

În această secțiune se prezintă estimarea cantităților de deșeuri municipale pentru care contribuția este suportată de către beneficiarii serviciului în situația în care contractele cuprind toți indicatorii pentru operațiile de tratare a deșeurilor menționați în secțiunea 3, pentru două situații distincte: UAT/județe în care deșeurile reziduale nu sunt tratate în instalație TMB și UAT/județe în care deșeurile reziduale sunt tratate în instalație TMB.

5.1.1 UAT/județe în care deșeurile reziduale nu se tratează în instalație TMB

În funcție de sistemul implementat, numărul de fracții colectate separat poate varia de la 2 fracții (umed și uscat) la 5 fracții (hârtie/carton, plastic/metal, sticlă, deșeuri verzi și deșeuri reziduale).

Deșeurile reciclabile (hârtie/carton, plastic/metal și sticlă) colectate separat în mod corect (cu un grad de impurificare de maxim 25%) sunt transportate la stația de sortare. Biodeșeurile colectate separat în mod corect (cu un grad de impurificare de maxim 10%) sunt transportate la stația de compostare. La depozit ajung deșeurile reziduale colectate separat și, dacă este cazul, deșeurile reciclabile, respectiv biodeșeurile a căror grade de impurificare în recipiente de colectare depășesc valorile stabilite.

³ Legea nr. 211/2011 prevede la art. 17 alin. (1) lit. g), h) și i) că autoritățile administrației publice locale ale UAT sau, după caz, subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiului București au obligația să includă, începând cu data de 1 ianuarie 2019, în tarifele pentru gestionarea deșeurilor reciclabile și a deșeurilor reziduale „contribuția pentru economia circulară”. În plus, taxele/tarifele plătite de beneficiarii serviciului de salubritate trebuie să cuprindă costurile cu contribuția pentru economia circulară numai pentru deșeurile destinate a fi eliminate prin depozitare rezultate din aplicarea indicatorilor de performanță prevăzuți în contracte.

Conform Anexei nr. 5 a OUG nr. 74/2018 (Anexa nr. 2 la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 196/2005), contribuția pentru economia circulară se plătește pentru deșeurile municipale și deșeurile rezultate din tratarea deșeurilor municipale destinate a fi eliminate prin depozitare, valoarea acestora fiind de 30 de lei/tonă începând cu anul 2019 și de 80 lei/tonă începând cu anul 2020.

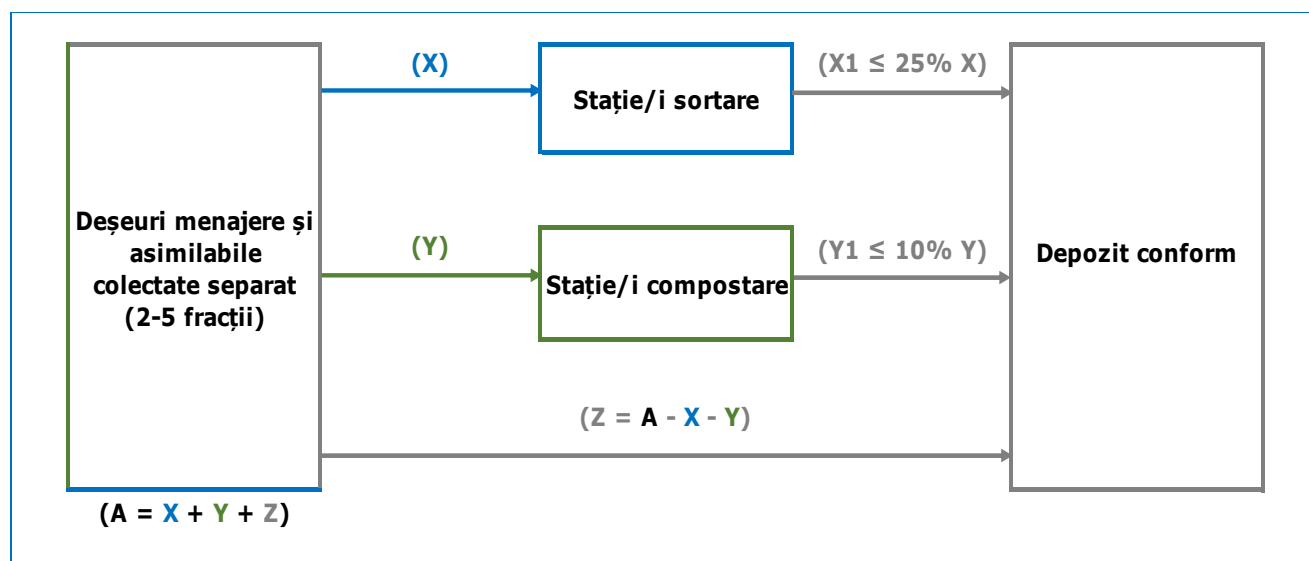

Figura 5-1: Fluxul deșeurilor în sistemele fără instalații TMB

unde,

A = cantitatea totală de deșeuri colectată

X = cantitatea de deșeuri reciclabile colectată separat și acceptată la stația/stațiile de sortare

Unde X se calculează astfel:

EXEMPLU

- pentru fiecare an în parte, pe baza cantității de deșeuri reciclabile (în ipoteza unui procent determinat de 30% din cantitatea totală de deșeuri municipale), cu respectarea indicatorilor de performanță asociați activității de colectare separată (40%, 50%, 60%, respectiv 70%) astfel:

- 2019: **X** = 30% x A x 40%
- 2020: **X** = 30% x A x 50%
- 2021: **X** = 30% x A x 60%
- începând cu 2022: **X** = 30% x A x 70%

Y = cantitatea de biodeșeuri colectată separat și acceptată la stația/stațiile de compostare

Unde Y se calculează astfel:

EXEMPLU

- pentru fiecare an în parte, cu respectarea ratei minime de colectare separată stabilită în PNGD, luând în considerare procentul de biodeșeuri din deșeurile municipale (conform datelor de compoziție existente).

Rata minimă de colectare separată în PNGD pentru biodeșeuri este de 45% începând cu anul 2020. Rata de capturare reprezintă ponderea cantității de deșeuri colectată separat, exclusiv impurități, din cantitatea totală generată.

Z = cantitatea de deșeuri colectată și încredințată la depozitul conform

Costurile cu contribuția pentru economia circulară care trebuie incluse în taxa/tarifalul perceput de la beneficiarii serviciului de salubritare sunt doar cele aferente următoarelor cantități:

- reziduurile rezultate de la sortarea deșeurilor: X1, reprezentând 25% din cantitatea acceptată la sortare (pentru valori mai mari de 25%, costul cu contribuția se plătește de către operatorul stației de sortare din surse proprii, neputând fi inclus în taxa/tarifalul serviciului);
- reziduurile rezultate de la compostarea deșeurilor: Y1, reprezentând 10% din cantitatea acceptată la compostare (pentru valori mai mari de 10%, costul cu contribuția se plătește de către operatorul stației de compostare din surse proprii, neputând fi inclus în taxa/tarifalul serviciului);
- deșeurile colectate și trimise direct la depozitare Z, reprezentând calcularea conform formulei: $Z = A - (X+Y)$. Pentru valori mai mari decât valoarea rezultată, costul cu contribuția se plătește de către operatorul de colectare din surse proprii, neputând fi inclus în taxa/tarifalul serviciului.

În situația în care sistemul de colectare nu atinge indicatorii de performanță stabiliți și se colectează separat cantități mai reduse de deșeuri reciclabile, cantitatea de deșeuri destinată depozitării este mai ridicată decât cantitatea maximă permisă a fi depozitată fără a fi tratată. Costurile cu plata contribuției pentru economia circulară pentru cantitățile care depășesc vor fi achitate de operatorul activității de colectare, fără a putea fi recuperate prin taxa/tarifalul perceput de la beneficiari.

În situația în care deșeurile acceptate la stația/stațiile de sortare, respectiv la stația/stațiile de compostare au un grad de impurificare mai ridicat și cantitatea de reziduuri care ajunge la depozit este mai mare decât cantitatea maximă rezultată din aplicarea indicatorilor de performanță stabiliți, costurile cu plata contribuției pentru economia circulară pentru cantitățile care depășesc vor fi achitate de operatorii instalațiilor din alte surse, fără a putea fi recuperate prin taxele/tarifele percepute de la

beneficiari. Astfel este de așteptat ca operatorii acestor instalații să nu accepte deșeuri cu un grad de impurificare ridicat, așa cum se întâmplă în prezent.

Verificarea îndeplinirea indicatorilor de performanță stabiliți (%) se realizează anual, pentru anul încheiat, de către UAT/ADI, până cel târziu 1 februarie a anului următor.

5.1.2 UAT/județe în care deșeurile reziduale se tratează în instalație TMB

Deșeurile reciclabile (hârtie/carton, plastic/metal și sticlă) colectate separat în mod corect (cu un grad de impurificare de maxim 25%) sunt transportate la stația de sortare. Biodeșeurile colectate separat în mod corect (cu un grad de impurificare de maxim 10%) sunt transportate la stația de compostare. Deșeurile reziduale colectate separat precum și, dacă este cazul, deșeurile reciclabile, respectiv biodeșeurile a căror grade de impurificare în recipientele de colectare depășesc valorile stabilite sunt transportate la instalația TMB.

La depozit ajung reziduurile de la instalațiile de tratare a deșeurilor (sortare, compostare, TMB), precum și parte din deșeurile tratate în instalația TMB (fracție numită uneori și CLO).

În cazul acestui sistem, mai pot exista unele variații – de exemplu reziduurile de la sortare și compostare pot fi tratate în instalația TMB, anterior depozitării. Pentru simplitate, în continuare este prezentată numai situația din schemă.

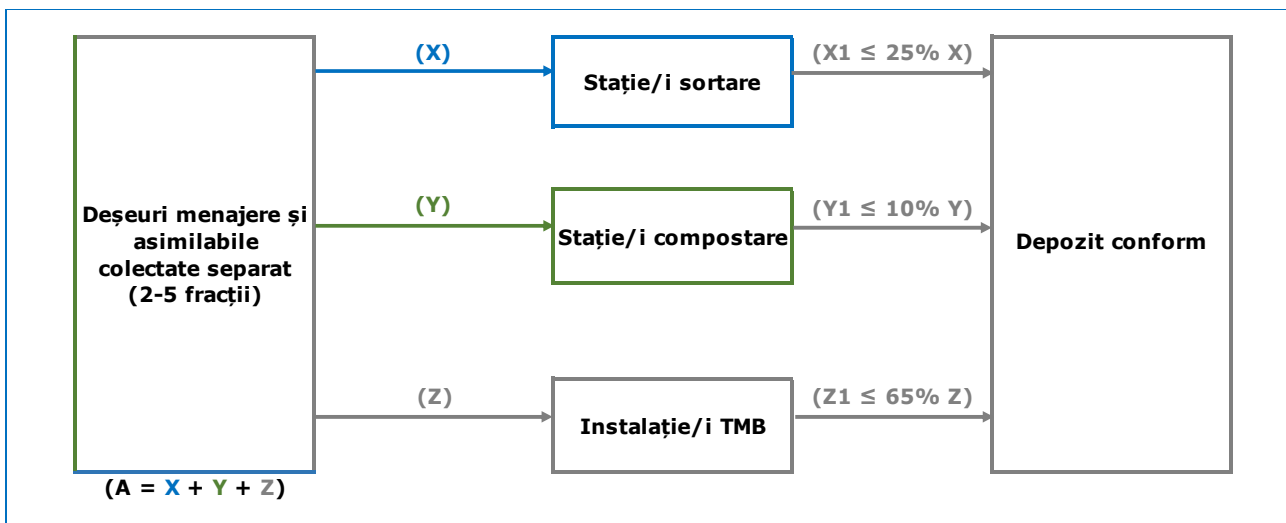

Figura 5-2: Fluxul deșeurilor în sistemele cu instalații TMB

unde,

A = cantitatea totală de deșeuri colectată

X = cantitatea de deșeuri reciclabile colectată separat și acceptată la stația/stațiile de sortare

Y = cantitatea de biodeșeuri colectată separat și acceptată la stația/stațiile de compostare

Z = cantitatea de deșeuri colectată și încredințată la instalația/instalațiile TMB

Cantitatea de deșeuri reciclabile, precum și cantitatea de biodeșeuri colectate separat și acceptate la instalațiile de tratare se calculează la fel ca în cazul prezentat anterior.

Costurile cu contribuția pentru economia circulară care trebuie incluse în taxa/tarifalul perceput de la beneficiarii serviciului de salubritare sunt doar cele aferente următoarelor cantități:

- reziduurile rezultate de la sortarea deșeurilor: X1, până la 25% din cantitatea acceptată la sortare (pentru valori mai mari de 25%, costul cu contribuția se plătește de către operatorul stației de sortare din surse proprii, neputând fi inclus în taxa/tarifalul perceput de la beneficiarii serviciului de salubritare);
- reziduurile rezultate de la compostarea deșeurilor: Y1, până la 10% din cantitatea acceptată la compostare (pentru valori mai mari de 10%, costul cu contribuția se plătește de către operatorul stației de compostare din surse proprii, neputând fi inclus în taxa/tarifalul perceput de la beneficiarii serviciului de salubritare);
- reziduurile rezultate de la tratarea mecano-biologică a deșeurilor și fracția tratată mecano-biologic: Z1, până la 65 % din cantitatea acceptată la TMB (pentru valori mai mari de 65%, costul cu contribuția se plătește de către operatorul instalației TMB din surse proprii, neputând fi inclus în taxa/tarifalul perceput de la beneficiarii serviciului de salubritare).

În situația în care operatorul activității de colectare nu își îndeplinește indicatorii de performanță legiferati (transpuși în contractul de delegare), costurile suplimentare de tratare rezultate vor fi plătite din surse proprii, neputând fi incluse în taxa/tarifalul perceput de la beneficiarii serviciului de salubritare.

În situația în care deșeurile acceptate la stația/stațiile de sortare, respectiv la stația/stația de compostare au un grad de impurificare mai ridicat și cantitatea de reziduuri care ajunge la depozit este mai mare decât cantitatea maximă rezultată din aplicarea indicatorilor de performanță stabiliți, costurile cu plata contribuției pentru economia circulară pentru cantitățile care depășesc vor fi achitate de operatorii instalațiilor din alte surse, fără a putea fi recuperate prin taxele/tarifele percepute de la beneficiari. Astfel este de așteptat ca operatorii acestor instalații să nu accepte deșeuri cu un grad de impurificare ridicat, așa cum se întâmplă în prezent.

În situația în care procesele de tratare în instalațiile TMB nu se desfășoară în conformitate cu manualele de operare și cantitatea de deșeuri care ajunge la depozitare este mai mare decât cantitatea maximă rezultată din aplicarea indicatorului de performanță, costurile cu plata contribuției pentru economia circulară pentru cantitățile care depășesc vor fi achitate de operatorii instalațiilor din alte surse, fără a putea fi recuperate prin taxele/tarifele percepute de la beneficiari. Astfel este de așteptat ca operatorii acestor instalații să opereze instalațiile conform manualelor de operare.

În Anexele 1, 2 și 3 ale prezentului document este prezentat modul de includere a contribuției pentru economia circulară în tarifele serviciului de salubritate.

5.2 Reflectarea costurilor cu contribuția în tarifele activităților serviciului de salubritate

Costurile cu contribuția pentru economia circulară trebuie să fie incluse în tarifele activităților de colectare și transport, sortare, compostare, tratare mecanică (sortarea deșeurilor în amestec) și tratare mecano-biologică, **corespunzător cantității de deșuri preconizată a fi eliminată prin depozitare** rezultată din aplicarea indicatorilor de performanță.

EXEMPLU

În cazul tarifului de depozitare, contravaloarea contribuției pentru economia circulară trebuie inclusă în tarif pentru deșeurile municipale și cele din construcții și desființări (presupunând că la depozitele de deșuri pot ajunge și alte deșuri față de cele municipale și cele din construcții și desființări), și va fi evidențiată separat în factura emisă de operatorul depozitului, corespunzător aceleiași cantități pentru care se aplică tariful de depozitare.

Modul de implementare a introducerii contribuției cu economia circulară în tarifele activităților serviciului de salubritate este diferit, în funcție de etapa în care se află atribuirea activităților respective.

Verificarea îndeplinirii indicatorilor de performanță stabiliți (%) se realizează anual, pentru anul încheiat, de către UAT/ADI.

5.2.1 UAT/ADI care nu au lansat procedura de delegare a uneia sau mai multor activități

În cazul județelor care au implementate proiecte SMID trebuie actualizate tarifele activităților de colectare și transport, sortare, compostare și tratare mecano-biologică prin includerea costurilor cu contribuția pentru economia circulară, tarifele rezultate urmând a fi utilizate în procesul de delegare a operării activităților serviciului de salubritate.

În cazul UAT-urilor din județele în care nu sunt implementate SMID, în etapa de calculare a tarifelor pentru colectare și transport, sortare, compostare, tratare mecanică (sortarea deșeurilor în amestec) și tratare mecano-biologică trebuie incluse și costurile cu contribuția, tarife care vor fi utilizate în procesul de delegare a operării activităților serviciului de salubritate.

În ambele cazuri, fișa de fundamentare a tarifelor activităților de colectare și transport, sortare, compostare, și tratare mecano-biologică trebuie să includă costurile cu contribuția pentru economia circulară.

Operatorul depozitului este obligat să transfere la Administrația Fondului pentru Mediu (AFM) întreaga sumă încasată aferentă contribuției pentru economie circulară, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

5.2.2 UAT/ADI în care activitățile serviciului de salubritate au fost delegate

Operatorii activităților serviciului de salubritate vor solicita UAT/ADI actualizarea tarifelor activităților de colectare și transport, sortare, compostare și tratare mecano-biologică în urma includerii costurilor cu contribuția pentru economia circulară pentru cantitățile de deșeuri care ajung la depozitare, corelat cu aplicarea indicatorilor de performanță.

Actualizarea va fi realizată în conformitate cu prevederile legale, prin acte adiționale la contractele existente.

ATENȚIE

În contract se va include prevederea potrivit căreia operatorul depozitului este obligat să transfere la AFM întreaga sumă încasată aferentă contribuției circulare, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

În cazul în care a fost deja aprobat tariful de depozitare prin includerea contribuției pentru economia circulară, acesta trebuie actualizat în sensul celor prezentate anterior până cel târziu la data de 30 iunie 2019.

În situația taxei de salubritate, când UAT/ADI plătește toți operatorii serviciului de salubritate, **exclusiv operatorul depozitului**, precum și în situația tarifului, în cazul în care operatorii duc la depozitare cantități mai mari decât cele aferente indicatorilor de performanță, aceștia trebuie să plătească operatorului depozitului contravaloarea tarifului de depozitare și a contribuției pentru economia circulară pentru cantitatea suplimentară din alte surse, fără a avea dreptul de o recupera prin tarife.

În situația taxei de salubritate, când UAT/ADI plătește toți operatorii serviciului de salubritate, **inclusiv operatorul depozitului**, în cazul în care operatorii duc la depozitare cantități mai mari decât cele aferente indicatorilor de performanță, aceștia trebuie să plătească UAT/ADI contravaloarea tarifului de depozitare și a contribuției pentru economia circulară pentru cantitatea suplimentară. UAT/ADI va plăti operatorului depozitului banii încasați.

ATENȚIE

Plata de către operatori a contravalorii tarifului de depozitare și a contribuției pentru economia circulară pentru cantitatea suplimentară depozitată **este o măsură penalizatoare**.

5.3 Reflectarea costurilor cu contribuția în tarifele/taxele plătite de cetățeni

ATENȚIE

În taxa/tariful plătite de către cetățeni se pot include numai acele costuri cu contribuția pentru economia circulară aferente cantităților de deșeuri municipale destinate a fi depozitate, în condițiile îndeplinirii indicatorilor de performanță stabiliți în contracte.

Pornind de la tarifele activităților serviciului care cuprind costurile cu contribuția pentru economia circulară, **în baza cantităților de deșeuri gestionate**, se determină valoarea tarifelor/taxelor distincte pentru beneficiarii serviciului. Astfel, cetățenii vor achita contribuția pentru economia circulară inclusă în contravaloarea prestării serviciului.

În cazul UAT/ADI în care contravaloarea serviciilor de salubritate se încasează prin **tarif**, includerea costurilor cu contribuția va duce automat la creșterea tarifului de colectare și transport (care include și costurile cu tratarea deșeurilor).

În cazul încasării contravalorii serviciului prin **taxă**, UAT/ADI va recalcula nivelul taxei în urma modificării tarifelor pentru colectare și transport, sortare, compostare, tratare mecanică (sortarea deșeurilor în amestec) și tratare mecano-biologică.

6. TARIFE DISTINCTE⁴

6.1 Tarife distincte pentru activitățile desfășurate de operatorii de salubritate

Pentru a putea aplica noile prevederi legale, trebuie aprobat tariful distinct pentru activitățile desfășurate de către operatorii de salubritate:

- tariful pentru gestionarea deșeurilor reciclabile (hârtie, metal, plastic și sticlă) menajere și similare colectate separat;
- tariful pentru gestionarea celorlalte tipuri de deșeuri menajere și similare.

EXEMPLU

Tariful pentru gestionarea deșeurilor reciclabile va fi prezentat defalcat pentru activitățile de colectare și transport, stocare temporară, precum și pentru sortarea deșeurilor reciclabile colectate separat.

Tariful pentru gestionarea celorlalte tipuri de deșeuri menajere și similare (biodeșeuri colectate separat și deșeuri reziduale) va fi prezentat defalcat pentru activitățile de colectare și transport, precum și pentru: compostare, tratare mecano-biologică, tratare mecanică (sortare deșeuri reziduale) și depozitare.

ATENȚIE

În anexele la prezentul document sunt prezentate modele de fișe de fundamentare a tarifelor distincte pentru activitățile desfășurate de operatorii de salubritate pentru următoarele situații:

⁴ Legea nr. 211/2011 prevede la art. 17 alin. (1) lit. c) și f) că autoritățile administrației publice locale ale UAT sau, după caz, subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor, respectiv asociațiile de dezvoltare intercomunitară ale acestora, au obligația:

- să includă în caietele de sarcini și în contractele de delegare a gestiunii serviciului de salubritate tarife distincte pentru activitățile desfășurate de operatorii de salubritate;
- să stabilească și să aprobe începând cu data de 1 ianuarie 2019, dar nu mai târziu de 30 iunie 2019, tarife distincte pentru beneficiarii serviciului de salubritate pentru gestionarea deșeurilor reciclabile colectate separat, respectiv pentru gestionarea celorlalte categorii de deșeuri și sancțiunile aplicate în cazul în care beneficiarul serviciului nu separă corespunzător cele două fluxuri de deșeuri.

- încasarea contravalorii serviciului de salubritate prin tarif sau prin taxă și UAT/ADI plătește doar operatorul de colectare și transport, iar fundamentarea este comună pentru deșeurile menajere și similare – **Anexa 1**;
- încasarea contravalorii serviciului de salubritate prin tarif sau prin taxă și UAT/ADI plătește doar operatorul de colectare și transport, iar fundamentarea este separată pentru deșeurile menajere și similare – **Anexa 2**;
- încasarea contravalorii serviciului de salubritate prin taxă și UAT/ADI plătește toți operatorii de salubritate – **Anexa 3**.

În vederea uniformizării la nivel național a modului de fundamentare a tarifelor, precum și în vederea asigurării trasabilității ajustărilor/modificărilor de tarif în raport cu valorile oferite, pentru cele trei situații de mai sus se parcurg următoarele etape:

- completarea în model a fundamentării tarifului oferit;
- completarea în model a ultimei modificări/ajustări aprobate;
- completarea în model a datelor și informațiilor necesare pentru calcularea tarifelor distincte.

În cazul contractelor în derulare, pentru fundamentarea tarifelor distincte este necesară fundamentarea **defalcată a tarifului de colectare și transport**, în una din cele trei alternative prezentate în anexe, distinct pentru colectarea și transportul deșeurilor reziduale și biodeșeurilor, respectiv pentru colectarea și transportul deșeurilor reciclabile.

Defalcarea celor două tarife de colectare și transport a deșeurilor reciclabile respectiv reziduale și biodeșeuri se realizează pe baza costurilor prezentate în fișa de fundamentare inițială (oferită) sau, după caz, în ultima fișă de fundamentare a ajustării/modificării tarifului.

În cazul contractelor de delegare noi, se va solicita încă din faza de ofertare fundamentarea tarifelor distincte.

În cazul stațiilor de sortare, dacă veniturile rezultate din vânzarea reciclabilelor nu sunt incluse în fișa de fundamentare a tarifului, acestea trebuie să fie utilizate pentru plata facturilor aferente activității de sortare, iar tariful/taxa plătite de către beneficiarii serviciului de salubritate trebuie ajustate corespunzător.

6.2 Tarife distincte pentru beneficiarii serviciului de salubritate

Beneficiarii serviciului de salubritate sunt:

- casnici – populația;

- non-casnici – operatori economici și instituții publice.

În cazul **beneficiarilor casnici**, tarifele/taxele percepute se calculează pe baza tarifelor distincte aprobate pentru activitățile desfășurate de operatorii de salubritate.

Unitatea de măsură a celor două tarife/taxe distincte pentru beneficiarii casnici (pentru gestionarea deșeurilor reciclabile, respectiv pentru gestionarea celorlalte tipuri de deșeuri) va fi **lei/persoană și lună** sau **lei/m³ și lună** (în cazul aplicării opțiunilor referitoare la volum sau frecvență de colectare pentru implementarea instrumentului „plătește pentru cât arunci”) sau **lei/kg** (în cazul aplicării opțiunii referitoare la greutate pentru implementarea instrumentului „plătește pentru cât arunci”).

Tarifele/taxele distincte **DEFALCATE** trebuie comunicate beneficiarilor în vederea conștientizării importanței colectării separate a deșeurilor reciclabile.

În cazul **beneficiarilor non-casnici**, tarifele sunt tarife distincte pentru activitățile desfășurate de operatorii de salubritate, exprimate în **lei/tonă** sau transformate în **lei/m³**. Astfel, beneficiarilor non-casnici li se va factura separat cantitatea colectată de deșeuri reciclabile, respectiv cantitatea colectată de biodeșeuri și deșeuri reziduale, pe baza cantităților colectate separat.

6.3 Modul de aprobare a tarifelor distincte

Modul de aprobare a celor două categorii de tarife distincte este diferit, în funcție de etapa în care se află atribuirea activităților serviciului de salubritate.

- *UAT/ADI în care documentația de atribuire este în curs de pregătire*

În cazul județelor care au implementate proiecte SMID, respectiv a UAT din județele în care nu sunt implementate SMID, documentația de atribuire trebuie actualizată cu fișele de fundamentare a tarifelor distincte conform modelelor din Anexa 1 (în cazul în care contravaloarea serviciului este plătită prin tarif) sau Anexa 3 (în cazul în care contravaloarea serviciului este plătită prin taxă).

În cazul în care contravaloarea serviciului este plătită prin taxă, se recomandă ca plata operatorului depozitului să fie realizată de către ceilalți operatori și nu de către UAT/ADI.

- *UAT/ADI în care activitățile serviciului de salubritate au fost delegate*

În cazul în care activitățile serviciului de salubritate sunt delegate, operatorii trebuie să fundamenteze DEFALCAT tarifele distincte prin utilizarea, după caz, a modelelor din Anexele 1, 2 sau 3.

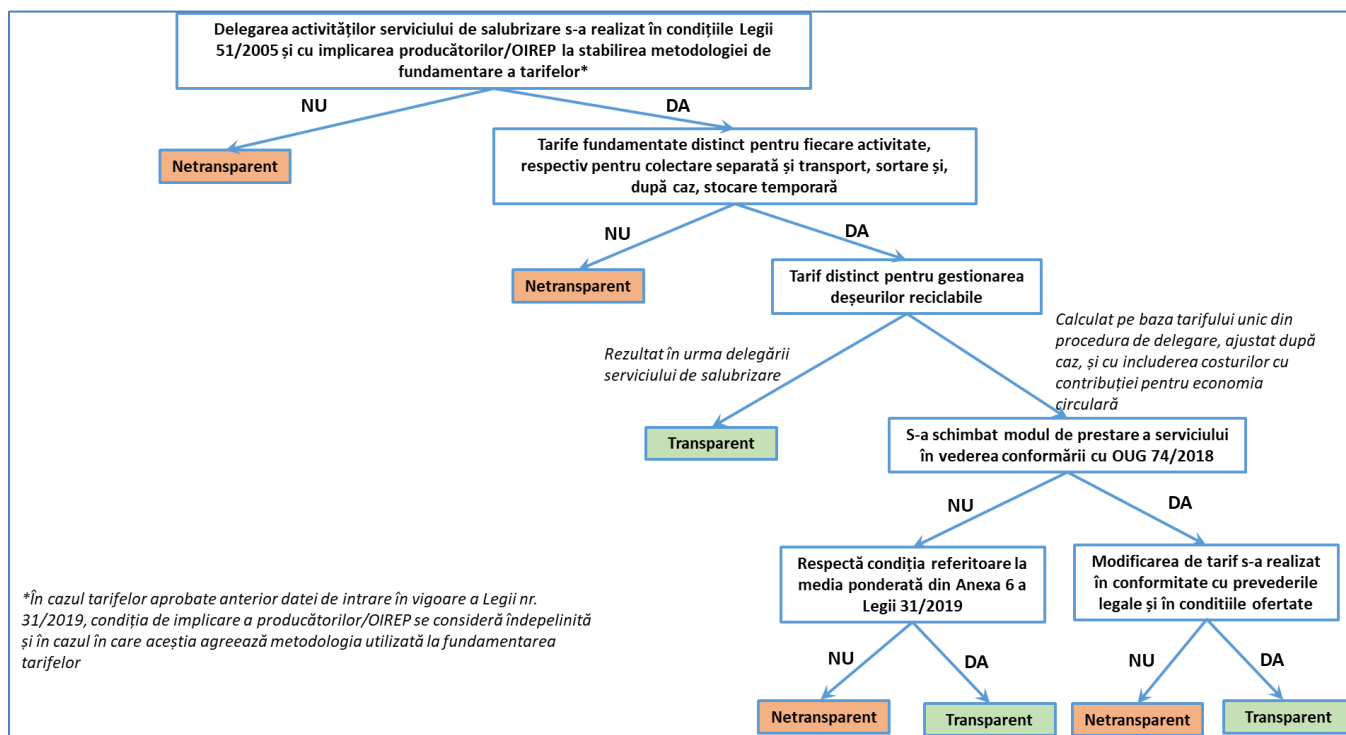
EXEMPLU

Tarifele distincte atât pentru activitățile desfășurate de operatorii de salubritate, cât și tarifele/taxele distincte trebuie să fie aprobate de către UAT/ADI actualizând contractul de delegare, sau, după caz, hotărârea de dare în administrare (prin act adițional la contractul de delegare, respectiv prin hotărâre de modificare și completare a hotărârii de dare în administrare a gestiunii serviciului de salubritate).

7. COSTUL NET PLĂTIT DE OIREP PENTRU DEȘEURILE DE AMBALAJE DIN DEȘEURILE MUNICIPALE

7.1 Condiții de transparență pentru tariful distinct pentru gestionarea deșeurilor reciclabile și veniturile din vânzarea reciclabililor

Schema de mai jos reprezintă evaluarea condițiilor de transparență prevăzute în Anexa 6 din Legea nr. 249/2015 cu modificările și completările ulterioare la stabilirea tarifului distinct pentru gestionarea deșeurilor reciclabile.

În cazul în care tariful pentru gestionarea deșeurilor reciclabile nu îndeplinește condițiile de transparență, tariful poate fi totuși folosit pentru calcularea obligațiilor de plată a OIREP, dar numai cu acordul expres al acestora. În lipsa acordului/acceptului se va folosi tariful de referință făcut public de către Ministerul Mediului.

ATENȚIE

Valoarea de referință a tarifului se calculează ca medie aritmetică a tarifelor distincte de gestionare a deșeurilor municipale stabilite în condiții transparente, în cadrul sistemelor județene de management integrat al deșeurilor funcționale.

Pentru deșeurile reciclate provenite de la instalațiile de tratare mecano-biologică, respectiv de la instalațiile de tratare mecanică a deșeurilor reziduale (stații de sortare pentru deșeurile colectate în amestec) tariful distinct va avea aceeași valoare cu tariful distinct pentru deșeurile reciclabile calculat și aprobat în zona de delegare.

Se consideră că veniturile totale din vânzarea deșeurilor municipale din hârtie, carton, metal, plastic sau sticlă sunt obținute în condiții transparente în cazul în care participarea în vederea achiziționării acestor materii prime secundare este deschisă oricărei părți interesate, inclusiv OIREP (organizațiile care implementează obligațiile privind răspunderea extinsă a producătorului).

7.2 Plata de către OIREP a costurilor nete de gestionare a deșeurilor de ambalaje din deșeurile municipale

Fiecare UAT/ADI trebuie să aibă încheiate un contract/parteneriat sau altă formă de colaborare cu OIREP din aria de delegare respectivă.

EXEMPLU

În cazul în care pentru aria de delegare respectivă există autorizate mai multe OIREP, UAT/ADI solicită de la fiecare organizație cantitățile de ambalaje pentru care implementează obligațiile privind răspunderea extinsă a producătorului și va colabora cu toate organizațiile active în zona respectivă proporțional cu cantitățile de ambalaje pentru care implementează obligațiile privind răspunderea extinsă a producătorului.

Lista organizațiilor licențiate care implementează obligațiile privind răspunderea extinsă a producătorului pentru deșeurile de ambalaje se regăsește pe pagina web a Ministerului Mediului.

Lista va cuprinde alături de denumirea operatorului economic, datele de contact, licența de operare și zona geografică în care acesta urmează să desfășoare activitatea.

În cazul proiectelor SMID, în contractul/parteneriatul sau altă formă de colaborare, dacă este cazul, trebuie inclusă o prevedere privind mandatarea de către UAT a ADI pentru încasarea sumelor aferente costurilor nete plătite de organizația care implementează obligațiile privind răspunderea extinsă a producătorului, respectiv pentru plata, în numele și pe seama UAT, către operatorii de salubritate a costurilor aferente gestionării deșeurilor de ambalaje din deșeurile municipale reciclate/valorificate.

ATENȚIE

Este recomandat ca OIREP să plătească lunar costurile nete de gestionare a deșeurilor de ambalaje către UAT, respectiv ADI.

Contractul/parteneriatul sau altă formă de colaborare este asimilat actelor administrative și intră sub incidența prevederilor Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Contractul/parteneriatul sau altă formă de colaborare va cuprinde în mod obligatoriu clauze referitoare la:

a) denumirea părților contractante;

Contractul/parteneriatul sau altă formă de colaborare se încheie între UAT/ADI de o parte și OIREP de altă parte.

În cazul în care în zona geografică respectivă își desfășoară activitatea mai multe OIREP, se încheie câte un contract separate cu fiecare dintre acestea.

Operatorii de salubritate nu sunt parte a contractului/parteneriatului sau altei forme de colaborare.

b) obiectul contractului;

Va cuprinde în mod obligatoriu prevederi referitoare la:

- *acoperirea costurilor nete de gestionare ede către operatorii de salubritate a deșeurilor de ambalaje din deșeurile municipale colectate și încredințate de către UAT/ADI pentru reciclare sau valorificare energetică;*
- *preluarea de către OIREP la solicitarea UAT/ADI a deșeurilor de ambalaje din deșeurile municipale colectate separat/sortate și raportarea ulterioară a cantităților de deșeuri de ambalaje preluate care au fost reciclate;*

- *plata pentru finanțarea campaniilor de informare și educare a publicului, aferentă cantităților raportate către UAT/ADI de ambalaje achiziționate de către colectorii autorizați din Legea nr. 249/2015;*
- *colaborarea pentru derularea de campanii de informare și educare.*

c) durata contractului;

Durata de încheiere a contractului este de minim un an calendaristic. Pentru primul an, contractul se va încheia cel puțin până la încheierea anului în curs. La stabilirea duratei contractelor, în cazul județelor în care se implementează proiecte SMID se va lua în considerare data la care acestea vor fi în operare.

d) drepturile și obligațiile părților contractante;

- *Se vor stabili cu acordul părților în baza obligațiilor ce decurg din execuția prevederilor ce constituie obiectul contractului.*
- *Deoarece potrivit legii, veniturile obținute din vânzarea materialelor ca materii prime secundare intră în calcularea costului net, în cazul în care respectivele venituri nu sunt incluse în fișa de fundamentare a tarifului, se impune includerea obligației UAT/ADI de a comunica OIREP, alături de cantitățile de deșeuri de ambalaje pentru care se solicită acoperirea costurilor nete, și veniturile totale obținute în perioada pentru care s-a stabilit ca OIREP urmează să facă plățile.*
- *În cazul în care veniturile totale obținute din vânzarea deșeurilor municipale din hârtie, carton, metal, plastic sau sticlă nu sunt incluse în fișa de fundamentare a tarifului, sau nu se folosește prețul de referință prevăzut în anexa nr. 6 la Legea nr. 249/2015, se impune includerea dreptului OIREP de participare alături de celelalte părți interesate în vederea achiziționării acestor materii prime secundare.*

e) condițiile minime de calitate a deșeurilor de ambalaje care urmează a fi preluate la solicitarea UAT/ADI de către OIREP în vederea reciclării sau valorificării energetice;

Pentru fiecare tip de material din deșeurile de ambalaje pe care OIREP urmează să le preia din stația de sortare sau din colectarea separată la sursă se vor stabili în contract sau într-o anexă care face parte din contract criterii minime de calitate a deșeurilor de ambalaje. În cazul în care nu sunt respectate condițiile de calitate, OIREP trebuie să fie exonerat de obligația de preluare a acestora.

f) prețul contractului;

Costurile nete de gestionare care trebuie acoperite de OIREP vor fi detaliate în contract sau într-o anexă a acestuia care face parte din contract după caz, potrivit anexei aplicabile din prezentele recomandări sau prin calcularea prevăzut în anexa nr. 6 la Legea 249/2015. În toate cazurile, vor fi incluse hotărârile de consiliu local prin care au fost aprobate tarifele care au stat la baza calculului.

g) modul de plată și penalități de întârziere la plată;

OIREP plătesc trimestrial costurile nete de gestionare a deșeurilor de ambalaje către UAT/ADI.

Se va reglementa prin prevederile din contract modul de plată pentru fiecare caz în parte în care OIREP trebuie să plătească sume de bani către UAT/ADI.

h) modul de colaborare pentru organizarea și desfășurarea campaniilor de informare conștientizare a populației;

i) răspunderea contractuală;

j) forța majoră;

k) condițiile de revizuire a clauzelor contractuale;

Trebuie sa fie incluse in condițiile de revizuire modificarea cadrului legislativ in domeniu.

- l) cazurile de încetare și condițiile de reziliere a contractului de colaborare;
- m) alte clauze convenite de părți.

7.3 Actualizarea taxelor/tarifelor plătite de către beneficiarii serviciului de salubritate

Tarifele/taxele plătite de beneficiarii casnici (populația) și non-casnici (operatori economici și instituții publice) vor fi actualizate anual, începând cu anul 2020, prin modificarea componentei aferentă deșeurilor reciclabile în funcție de contravaloarea costurilor nete încasate de la OIREP.

Actualizarea tarifelor/taxelor plătite de către beneficiarii serviciului de salubritate se realizează anual din următoarele considerente:

- Se calculează pe baza tarifelor distincte pentru activitățile desfășurate de operatorii de salubritate, care se actualizează/modifică, de regulă, anual;
- Evitarea de fluctuații a tarifelor/taxelor determinate de cantitățile de deșeuri reciclabile valorificate variabile de la un sezon la altul.

ATENȚIE

Tarifele distincte pentru activitățile desfășurate de operatorii de salubritate NU SUNT ȘI NU TREBUIE SĂ FIE influențate de plata de către OIREP a costurilor nete.

Actualizarea componentei aferentă deșeurilor reciclabile din tarifele/taxele plătite de către beneficiarii serviciului de salubritate se realizează cu ajutorul următoarelor formule:

Utilizatori casnici (populație):

- în cazul în care tarifele sunt exprimate în lei/persoană x lună

$$T_{r\ uc\ m} = (T_r * Q_{r\ uc} - V_{contr\ OIREP\ uc}) / (P * 12)$$

- în cazul în care tarifele sunt exprimate în lei/m³ x lună sau lei/kg (a se vedea secțiunea 2.3), formula se va modifica corespunzător.

Utilizatori non-casnici (operatori economici și instituții publice):

$$T_{r\ unc\ m} = T_r - V_{contr\ OIREP\ unc} / Q_{r\ unc}$$

unde:

$T_{r\text{ uc m}}$ – componenta aferentă deșeurilor reciclabile din tarifele/taxele plătite de utilizatorii casnici modificată ca urmare a încasării costului net de la OIREP (lei/persoană x lună)

$T_{r\text{ unc m}}$ – componenta aferentă deșeurilor reciclabile din tarifele/taxele plătite de utilizatorii non-casnici modificată ca urmare a încasării costului net de la OIREP (lei/tonă)

T_r – tariful distinct pentru gestionarea deșeurilor reciclabile în zona de delegare, calculat și aprobat în conformitate cu prevederile din secțiunea 2.3 (lei/tonă)

$Q_{r\text{ uc}}$ – cantitatea de deșeuri reciclabile care se estimează a se colecta de la utilizatorii casnici în anul pentru care se aprobă tarifele/taxele modificate, conform fișei de fundamentare a tarifului distinct pentru gestionarea deșeurilor reciclabile (tone/an)

$Q_{r\text{ unc}}$ – cantitatea de deșeuri reciclabile care se estimează a se colecta de la utilizatorii non-casnici în anul pentru care se aprobă tarifele/taxele modificate, conform fișei de fundamentare a tarifului distinct pentru gestionarea deșeurilor reciclabile (tone/an)

$V_{\text{contr OIREPOIREP uc}}$ – valoarea costului net din anul anterior plătit de OIREP, aferentă cantității de deșeuri de ambalaje valorificate provenite de la utilizatorii casnici (lei/an). Valoarea se calculează prin înmulțirea costului net total din anul anterior de la OIREP cu ponderea cantității de deșeuri de ambalaje valorificate provenite de la utilizatorii casnici din cantitatea totală de deșeuri de ambalaje municipale valorificate. Valoarea costului net anual se estimează pe baza contribuțiilor încasate în primele trei trimestre ale anului.

$V_{\text{contr OIREP unc}}$ – valoarea costului net din anul anterior plătită de OIREP aferentă cantității de deșeuri de ambalaje valorificate provenite de la utilizatorii non-casnici (lei/an). Valoarea se calculează prin înmulțirea costului net total din anul anterior de la OIREP cu ponderea cantității de deșeuri de ambalaje valorificate provenite de la utilizatorii non-casnici din cantitatea totală de deșeuri de ambalaje municipale valorificate. Valoarea costului net anual se estimează pe baza contribuțiilor încasate în primele trei trimestre ale anului.

P – populația din aria de delegare.

➤ **Contravaloarea serviciului de salubritate este încasată prin tarif**

În cazul sistemelor cu tarif contractele de delegare pentru activitatea de colectare și transport sunt încheiate cu UAT/ADI. În acest caz, contractele de delegare se vor modifica prin includerea următoarelor prevederi:

- Începând cu anul 2020, componenta aferentă deșeurilor reciclabile din tarifele plătite de către beneficiarii serviciului (utilizatori casnici și utilizatori non-casnici) se modifică anual pe baza costului net plătit de către OIREP;

- UAT/ADI va stabili valoarea modificată a componentei aferentă deșeurilor reciclabile din tarifele plătite de către beneficiarii serviciului pe baza ultimului tarif aprobat pentru gestionarea deșeurilor reciclabile și pe baza metodologiei aplicată la nivel național (a se vedea formulele de mai sus). Această valoare va fi comunicată operatorului de colectare și transport până la data de 30 noiembrie a anului anterior pentru care se aplică valorile modificate ale tarifelor;
- Până la data de 31 decembrie a fiecărui an (începând cu 2019), operatorul de colectare și transport are obligația modificării contractelor cu beneficiarii serviciului prin includerea tarifelor modificate;
- UAT/ADI va transfera lunar operatorului de colectare și transport suma aferentă colectării și transportului, stocării temporare, respectiv sortării pentru jumătatea (sau, după caz, cu ponderea rezultată din măsurători a deșeurilor de ambalaje din deșeurile reciclabile) din cantitatea de deșeuri de municipale raportată a fi valorificată în luna aferentă facturii.

➤ ***Contravaloarea serviciului de salubritate este încasată prin taxă***

Taxa de salubritate plătită de către beneficiarii serviciului este stabilită de către UAT și aprobată de fiecare UAT pe baza tarifelor distincte aferente activităților serviciului de salubritate și a fluxului de deșeuri. Prin urmare, începând cu anul 2020, UAT va revizui taxa de salubritate plătită de către beneficiari ținând seama de contribuția plătită anul anterior de OIREP, pe baza formulelor de mai sus.

Începând cu anul 2020 UAT/ADI va plăti contravaloarea facturii lunare aferentă contractelor de colectare și transport, stocare temporară, respectiv sortare atât din taxa de salubritate, cât și din contribuția plătită în anul anterior de OIREP pentru jumătatea (sau, după caz, cu ponderea rezultată din măsurători a deșeurilor de ambalaje din deșeurile reciclabile) din cantitatea de deșeuri de municipale raportată a fi valorificată în luna aferentă facturii.

➤ ***Contravaloarea serviciului de salubritate este încasată prin tarif și/sau taxă, în funcție de beneficiarul serviciului***

În cazul sistemului mixt de plată a serviciului de salubritate (de exemplu taxă pentru utilizatori casnici și tarif pentru utilizatori non-casnici sau taxa în mediul rural și tarif în mediul urban), se aplică cumulativ prevederile de mai sus, cu specificarea pentru fiecare caz a categoriei beneficiarului serviciului.

ATENȚIE

Pentru a nu distorsiona rezultatul procedurilor de delegare și pentru ca operatorul stațiilor de sortare să fie protejat în cazul variației semnificative a cantităților de deșeuri reciclabile sortate, precum și în cazul variațiilor de pe piața de valorificare a deșeurilor reciclabile, este recomandat ca la fundamentarea tarifului pentru operarea acestor instalații să nu fie luate în considerare veniturile rezultate în urma valorificării deșeurilor reciclabile sortate. Acest aspect trebuie avut în vedere la elaborarea/revizuirea documentațiilor de atribuire și la încheierea actelor adiționale la contractele de delegare deja semnate.

În cazul în care veniturile obținute din vânzarea reciclabilelor nu sunt incluse în tariful activității de sortare, acestea vor fi utilizate pentru plata facturii aferente activității de sortare, iar tariful/taxa plătite de către beneficiarii serviciului vor fi ajustate corespunzător.

8. RECOMANDĂRI PRIVIND ACTUALIZAREA CONTRACTELOR DE DELEGARE ÎN VEDEREA APLICĂRII PREVEDERILOR ACTULUI NORMATIV

Atât Legea nr. 51/2006, cât și Legea nr. 101/2006 cu modificările și completările ulterioare prevăd două modalități de organizare a gestiunii serviciului de salubritate, alegerea fiind făcută printr-o decizie a autorităților administrației publice locale, în baza unui studiu de oportunitate, și anume gestiune directă sau gestiune delegată.

În cazul gestiunii directe, atunci când gestiunea serviciului este realizată în baza unei hotărâri de dare în administrare sau a unui contract de delegare atribuit direct conform prevederilor art. 28, alin. (2[^]1) din Legea nr. 51/2006, cu modificările și completările ulterioare, Regulamentul Serviciului, Caietul de Sarcini și contractul de delegare atribuit direct, după caz, trebuie modificate în sensul includerii prevederilor OUG nr. 74/2018 și ulterior aprobate prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale.

În cazul gestiunii delegate, atunci când gestiunea serviciului de salubritate se realizează în baza unor contract de delegare atribuit conform prevederilor legale aplicabile, modalitatea de includere a prevederilor OUG nr. 74/2018 în documentațiile de atribuire a contractelor de delegare diferă, în funcție de etapa în care se află procesul de delegare, astfel:

- unități administrativ-teritoriale ale căror Documentații de Atribuire nu au fost încă transmise spre publicare în SEAP/SICAP;
- unități administrativ-teritoriale ale căror Documentații de Atribuire au fost publicate în SEAP/SICAP;
- unități administrativ-teritoriale care au atribuit contractele de delegare unor operatori economici.

În cazul județelor a căror proiecte SMID sunt în curs de implementare dar încă sunt nefuncționale și procedurile de atribuire a contractelor de delegare au fost publicate în SEAP/SICAP, modificarea contractelor de delegare se va face după atribuirea acestora operatorilor economici desemnați câștigători ai procedurilor respective.

➤ ***Unitățile administrativ-teritoriale ale căror documentații de atribuire nu au fost încă transmise spre publicare în SEAP/SICAP***

În această situație documentațiile, respectiv caiete de sarcini și contracte de delegare, împreună cu toate anexele vor fi modificate astfel încât să cuprindă prevederile OUG nr. 74/2018 aprobată cu modificări prin Legea nr. 31/2019.

➤ ***Unitățile administrativ-teritoriale ale căror documentații de atribuire au fost publicate în SEAP/SICAP***

În cazul în care procedura de atribuire se află în etapa de pregătire a ofertelor, prevederile OUG nr. 74/2018 aprobată cu modificări prin Legea nr. 31/2019 vor fi incluse în documentația de atribuire în baza unor clarificări/măsuri de remediere publicate de autoritatea/entitatea contractantă.

În cazul în care procedura de atribuire se află în etapa de evaluare a ofertelor depuse de operatorii economici, prevederile actului normativ vor fi incluse în documentația de atribuire după semnarea contractului de delegare, în baza unui act adițional la acesta.

➤ ***Situația unităților administrativ-teritoriale care au atribuit contractele de delegare unor operatori economici***

În această situație contractele de delegare a gestiunii serviciului de salubritate deja atribuite unor operatori economici vor fi modificate în baza unui act adițional la contractul de delegare în sensul includerii prevederilor OUG nr. 74/2018 aprobată cu modificări prin Legea nr. 31/2019. Modificarea unui contract de delegare prin act adițional presupune parcurgerea următoarelor etape:

- Revizuirea Regulamentului Serviciului de Salubritate conform celor prezentate în secțiunea 2 din prezentul document;
- Publicarea Regulamentului Serviciului de Salubritate, spre consultare publică conform dispozițiilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică;
- Revizuirea Caietului de Sarcini, anexă a contractului de delegare, conform celor prezentate în secțiunea 2 din prezentul document;
- Revizuirea Programului de Investiții, în cazul în care sunt necesare noi investiții iar acestea vor fi realizate de către Delegat, sau revizuirea Inventarului Bunurilor de Retur și a Procesului-Verbal de Predare-Primire a acestora, în cazul în care investițiile necesare sunt realizate de Delegatar;

- Revizuirea, sau acolo unde nu există, adăugarea ca anexă la contractul de delegare, a Indicatorilor de Performanță și a penalităților aferente pentru gestionarea deșeurilor municipale, conform celor prezentate în secțiunea 2 din prezentul document;
- Înaintarea de către Delegatar către Delegat a solicitării de modificare a sistemului de colectare/tratare a deșeurilor municipale;
- Înaintarea de către Delegat către Delegatar a solicitării de modificare a tarifelor conform noilor cerințe, solicitare fundamentată cu elementele utilizate la fundamentarea tarifelor oferite;
- Elaborarea Notei Justificative privind necesitatea și modalitatea încheierii Actului Adițional, conform celor prezentate în prezenta secțiune;
- Elaborarea Actului Adițional cu precizarea clară a tuturor clauzelor/anexelor care se modifică, cum vor fi acestea citite și înțelese începând cu data semnării actului adițional, precum și adăugarea de noi prevederi, dacă este cazul;
- Aprobarea Actului Adițional împreună cu toate anexele sale și a tarifelor modificate, prin Hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale din aria delegată;
- Aprobarea Actului Adițional împreună cu toate anexele sale și a tarifelor modificate, în cadrul A.G.A. ADI;
- Semnarea Actului Adițional.

În funcție de modalitatea de alocare a riscurilor, contractele de delegare pot fi contracte de achiziție publică de servicii sau contracte de concesiune de servicii.

Atunci când contractele de delegare sunt contracte de concesiune de servicii, actualizarea acestora se face cu respectarea prevederilor Legii nr. 100/2016, cu modificările și completările ulterioare, sau ale OUG nr. 34/2006, așa cum a fost aceasta modificată și actualizată până la data abrogării ei, în funcție de momentul derulării procedurii de atribuire a contractului și de actul normativ aplicabil la data respectivă.

8.1 Actualizarea contractelor de delegare conform prevederilor Legii nr. 100/2016

Potrivit dispozițiilor art. 101 alin. (1) din Legea nr. 100/2016, contractele de concesiune pot fi modificate, fără organizarea unei noi proceduri de atribuire, atunci când *”modificările, indiferent dacă sunt sau nu evaluabile în bani și indiferent de valoarea acestora, au fost prevăzute în documentele inițiale ale concesiunii de lucrări sau ale concesiunii de servicii sub forma unor clauze de revizuire clare, precise și fără echivoc, care pot include clauze de revizuire a valorii sau orice alte opțiuni”*.

Pentru a nu reprezenta o modificare a contractului inițial, ci doar aplicarea prevederilor acestuia, astfel de schimbări trebuie să fie prevăzute în documentele achiziției inițiale sub forma unor clauze de revizuire clare, precise și fără echivoc, care pot include clauze de revizuire a prețului sau orice alte opțiuni.

Astfel, pentru ca o modificare a unui contract de delegare să poată fi realizată prin aplicarea mecanică a clauzelor contractuale, este necesar ca aceasta:

- să fi fost clar anticipată în proiectul de contract din documentația de atribuire printr-o „clauză de schimbare”, cunoscută de către toți ofertanții;
- să rezulte exclusiv din aplicarea „mecanică” a acestei „clauze de schimbare” din contractul inițial.

Potrivit Instrucțiunii ANAP nr. 3/2017, aplicarea clauzelor de schimbare este considerată „mecanică” în momentul în care nu presupune ca vreo decizie să fie luată de către vreo parte contractantă (sau de către persoane acționând în numele unei părți contractante, cum ar fi proiectantul, diriginți de șantier sau ingineri consultanți în cadrul contractelor FIDIC) în legătură cu oportunitatea modificării, ori modificările care se impun la contractele de delegare deja atribuite sau în curs de atribuire (a căror procedură de atribuire se află în etapa de evaluare a ofertelor depuse de operatorii economici) se datorează intrării în vigoare a OUG nr. 74/2018.

Prin Contractul - cadru de prestare a serviciului de salubritate a localităților aprobat prin Ordinul ANRSC nr. 112/2007 sunt prevăzute clauze clare de revizuire în cazul apariției unor modificări legislative, după cum urmează:

- **art. 7, lit. d) – dreptul operatorului de a solicita modificarea contractului în cazul unor modificări legislative și art. 8, lit. a) – obligația operatorului de a presta serviciul conform prevederilor legale aplicabile**

Legea fiind o normă de drept aplicabilă în România, se consideră că în art. 8 mai sus menționat se face referire la normele și normativele aplicabile la momentul prestării serviciului. Așadar, operatorul este obligat, prin prevederile de la art. 8 lit. a), să adapteze Serviciul în caz de modificare a normelor incidente.

- **art. 12 alin. 3) - tarifele vor fi modificate sau ajustate în conformitate cu metodologia aplicabilă, adoptată de Autoritatea de Reglementare**

Metodologia la care se face referire este cea stabilită prin Ordinul nr. 109/2007 emis de ANRSC. Ordinul diferențiază ajustările (în special pentru evoluția costurilor) și modificările.

Potrivit art. 15 din Ordinul nr. 109/2007, cazurile în care se pot face modificări ale tarifului sunt următoarele:

”a) la modificarea majoră a costurilor, determinată de punerea în funcțiune a unor utilaje pentru îmbunătățirea calitativă a serviciilor publice de salubritate și numai după intrarea în exploatare a acestora;

b) pentru cazurile care conduc la modificarea structurală a costurilor sau a cantităților ori la modificarea condițiilor de prestare a activității, care determină modificarea costurilor cu o influență mai mare de 5%, pe o perioadă de 3 luni consecutiv;

c) la modificările determinate de prevederile legislative care conduc la creșterea cheltuielilor de protecție a mediului și de securitate și sănătate în muncă.”

- **art. 7 lit. c) - dreptul operatorului de a asigura echilibrul contractual pe durata contractului de prestări de servicii**

Chiar dacă nu este stabilită o formulă concretă în acest sens, reperul principal este clar definit, respectiv menținerea echilibrului economico-financiar al contractului (acoperirea costurilor suplimentare și menținerea profitului inițial).

Din modalitatea de reglementare a art. 101 alin. (1) din Legea nr. 100/2016, nu rezultă impunerea de către legiuitor a vreunui prag valoric limitativ cu privire la creșterea/micșorarea prețului contractului ca urmare a aplicării mecanice a prevederilor acestuia, însă, potrivit normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii 100/2016, noua valoare a contractului, rezultată în urma unei modificări, nu poate să depășească pragurile prevăzute de Legea nr. 100/2016 sau de Normele sale metodologice pentru publicarea unui anunț de concesiune sau a unui anunț de participare simplificat, sau să fi impus organizarea unei alte proceduri de atribuire decât cea aplicată pentru atribuirea contractului de concesiune respectiv.

Totodată, în cazul în care, pentru respectarea indicatorilor de performanță prevăzuți de OUG nr. 74/2018, se impune modificarea contractelor de delegare în sensul realizării unor investiții constând în execuția unor lucrări care excedă obiectului contractului de delegare, investițiile respective vor fi realizate în baza unui contract de achiziție publică atribuit distinct prin una dintre procedurile prevăzute de Legea nr. 98/2016.

8.2 Actualizarea contractelor de delegare conform prevederilor OUG nr. 34/2006

Potrivit dispozițiilor art. 116, alin. 4) din Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, cu modificările și completările ulterioare, *”Contractele de concesiune încheiate înainte de data intrării în vigoare a prezentei legi sunt supuse dispozițiilor legii în vigoare la data la care acestea au fost încheiate, în tot ceea ce privește încheierea, modificarea, interpretarea, efectele, executarea și încetarea acestora.”*

Așadar, deși în prezent OUG nr. 34/2006 împreună cu normele sale de aplicare aprobate prin HG nr. 925/2006, sunt acte normative abrogate, acestea produc în continuare efecte pentru contractele

încheiate în baza prevederilor lor înainte de data abrogării, ceea ce înseamnă că, în baza principiului **“accessorium sequitur principale”**, inclusiv actele adiționale prin care se aduc modificări la contractele încheiate sub imperiul OUG nr. 34/2006 trebuie realizate cu respectarea dispozițiilor aceluiași act normativ și ale normelor sale de aplicare.

Urmare a jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene și având în vedere necesitatea asigurării unui cadru legal cu privire la interpretarea în mod unitar a modificărilor contractuale în timpul perioadei de derulare a unui contract, ANAP a emis Instrucțiunea nr. 1/2016 privind modificarea contractului de achiziție publică în cursul perioadei sale de valabilitate. Această instrucțiune utilizează trei concepte în analiza modificărilor contractuale:

- aplicare mecanică a clauzelor contractuale;
- modificări nesubstanțiale și
- modificări substanțiale.

Aceeași împărțire a modificărilor contractuale se regăsește și în noua legislație în materia achizițiilor publice, cazurile în care poate avea loc modificarea contractului de concesiune fiind în prezent reglementate de art. 101-109 din Legea nr. 100/2016.

Potrivit Instrucțiunii ANAP nr. 1/2016, modificarea contractelor de achiziție publică se poate face prin stricta aplicare a prevederilor contractului, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- a) *“Clauzele contractuale de schimbare trebuie să fie menționate în documentația de atribuire și trebuie să precizeze limitele și natura posibilelor modificări / suplimentări, precum și condițiile în care se poate recurge la ele. Ele nu trebuie să prevadă modificări/suplimentări care ar schimba caracterul general al contractului;*
- b) *Schimbările trebuie să fie clar anticipate în contract prin “clauze de schimbare”, cunoscute de către toți ofertanții și care indică o metodă obiectivă de calcul a prețului final ce urmează a fi plătit, pentru a evita orice modificare discreționară pe durata execuției contractului care ar putea afecta condițiile competiției inițiale*
- c) *Rezultă exclusiv din aplicarea “mecanică” a “clauzelor de schimbare” din contractul inițial, cu excluderea oricăror altor modificări ale cerințelor contractului inițial. Aplicarea clauzelor de schimbare este considerată “mecanică” în momentul în care nu presupune ca vreo decizie să fie luată de către vreo parte contractantă (sau de către persoane acționând în numele unei părți contractante) în legătură cu oportunitatea modificării, dar care este “mecanică” din moment ce contractul prevede în mod clar și explicit faptul că, în anumite cazuri, evenimente sau circumstanțe, o schimbare va fi implementată.”*

În această categorie poate fi inclusă și situația reglementată de art. 101 din Legea nr. 100/2016, astfel că, atât clauzele Contractului – Cadru de prestare a serviciului de salubritate a localităților, cât și

modalitatea de înțelegere a acestora prezentate în secțiunea **”Modificarea contractelor de delegare conform prevederilor Legii nr. 100/2016”**, își găsesc aceeași interpretare și aplicabilitate și atunci când Contractele de Delegare au fost atribuite în baza prevederilor OUG nr. 34/2006.

În măsura în care contractele de delegare atribuite (sau în curs de atribuire - a căror procedură de atribuire se află în etapa de evaluare a ofertelor depuse de operatorii economici) nu cuprind clauzele de modificare prevăzute de Contractul - Cadru mai sus amintite, iar modificarea contractuală nu se încadrează în prevederile art. 101 din Legea nr. 100/2016, respectiv ale art. 97 alin. (2) lit. a) din HG nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor OUG nr. 34/2006, coroborate cu prevederile art. 2 și 3 din Instrucțiunea ANAP nr. 1/2016, devin incidente prevederile art. 107 din Legea nr. 101/2016, respectiv ale art. 122 lit. i) din OUG 34/2006, după caz.

8.3 Actualizarea contractelor de delegare care sunt contracte de achiziție publică de servicii

Atunci când contractele de delegare sunt contracte de achiziție publică de servicii, modificarea acestora se face cu respectarea prevederilor Legii nr. 98/2016 sau ale Legii nr. 99/2016.

Pentru contractele de delegare încheiate în conformitate cu prevederile Legii nr. 98/2016 sau ale Legii nr. 99/2016, normele metodologice de aplicare a acestor legi prevăd ajustarea (prin efectul legii) prețului în cazul apariției unor modificări legislative al căror efect se reflectă în creșterea/diminuarea costurilor pe baza cărora s-a fundamentat prețul contractului (art. 164 din HG 395/2016 cu modificările și completările ulterioare, respectiv art. 158 din HG 394/2016 cu modificările și completările ulterioare).

Așadar, atât clauzele Contractului – Cadru de prestare a serviciului de salubritate a localităților, cât și modalitatea de înțelegere a acestora prezentate în secțiunea **”Modificarea contractelor de delegare conform prevederilor Legii nr. 100/2016”**, își găsesc aceeași interpretare și aplicabilitate și atunci când Contractele de Delegare au fost atribuite în baza prevederilor Legii 98/2016 sau ale legii 99/2016, modificarea acestora putând fi realizată prin aplicarea mecanică a clauzelor contractuale.

ANEXA 1 - ÎNCASAREA CONTRAVALORII SERVICIULUI DE SALUBRIZARE PRIN TARIF SAU PRIN TAXĂ ȘI UAT/ADI PLĂTEȘTE DOAR OPERATORUL DE COLECTARE ȘI TRANSPORT, IAR FUNDAMENTAREA ESTE COMUNĂ PENTRU DEȘEURILE MENAJERE ȘI SIMILARE

ANEXA 2 - ÎNCASAREA CONTRAVALORII SERVICIULUI DE SALUBRIZARE PRIN TARIF SAU PRIN TAXĂ ȘI UAT/ADI PLĂTEȘTE DOAR OPERATORUL DE COLECTARE ȘI TRANSPORT, IAR FUNDAMENTAREA ESTE SEPARATĂ PENTRU DEȘEURILE MENAJERE ȘI SIMILARE

ANEXA 3 - ÎNCASAREA CONTRAVALORII SERVICIULUI DE SALUBRIZARE PRIN TAXĂ ȘI UAT/ADI PLĂTEȘTE TOȚI OPERATORII DE SALUBRIZARE